



Aanbidingsdienst voor de opening van de synode op 6 maart 2022

Herdenking van de stichting van de kerk op 1 maart 1457

Welkom

Looft God getroost met zingen, / verheug u, christenschaar, / om al
zijn zegeningen, / God helpt u wonderbaar. / Al moet gij hier veel
dragen / aan moeite en tegenheid, / toch moet gij niet versagen, / God helpt u te
allen tijd.

2 Laat u dan niet verschrikken, / gij vrome christenschaar, / God zelf zal u
verkwikken, / zijn hulp wordt openbaar. / Hij zal zijn volk verkonden / een
troost, die blijdschap schenkt, / dat Hij hen van hun zonden / verlost en aan hen
denkt.

3 Het zal Hem niet berouwen, / wat Hij eens heeft beloofd: / zijn Kerk opnieuw
te bouwen, / wier glans was uitgedoofd. / Hij zal zijn liefde richten / op u en uw
ellend, / om u opnieuw te stichten / door Woord en sacrament.

Liturgie

L Juich de HEER toe, heel de aarde,
dien de HEER met vreugde,
kom tot Hem met jubelzang.
Erken het: de HEER is God,
Hij heeft ons gemaakt, Hem behoren wij toe,
zijn volk zijn wij, de kudde die Hij weidt.
Kom zijn poorten binnen met een loflied,
hef in zijn voorhoven een lofzang aan,
breng Hem hulde, prijs zijn naam:
de HEER is goed,
zijn liefde duurt eeuwig,
zijn trouw van geslacht op geslacht. (Ps. 100)

- G Komt, laat ons blij zijn allen saam,
van harte prijzen 's Heren naam.
Lof zij God Vader, Zoon en Geest,
die onze hulp steeds is geweest.
- L Daarom ook is iemand die één met Christus is, een nieuwe schepping.
Het oude is voorbij, het nieuwe is gekomen.
Dit alles is het werk van God.
Hij heeft ons door Christus met zich verzoend
en ons de taak gegeven dat bekend te maken.
Wij zijn gezanten van Christus, God doet door ons zijn oproep.
Namens Christus vragen wij u dringend:
laat u met God verzoenen. (2. Cor. 5,17-20)
- G O Heer, wiens almacht alles kan,
maak voor uw Koninkrijk ruim baan.
Maak mensen tot uw dienst bereid,
dat zij ons voorgaan in de strijd.
- L Jezus zegt: Jullie hebben gehoord dat gezegd werd,
"Je moet je naaste liefhebben en je vijand haten."
Dit zeg ik daarover: heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen;
alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel.
Hij laat zijn zon immers opgaan over goede en slechte mensen
en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.
Wees dus volmaakt, zoals jullie hemelse Vader volmaakt is. (Math. 5, 43-48)
- G O Heer, die zelf de waarheid zijt,
laat ons als broeders te allen tijd
getrouw, en door uw liefde sterk,
verenigd blijven, als uw Kerk.
- L Wij in de wereldwijde Broeder-Uniteit belijden:
De Kerk van Jezus Christus is één in de Heer.
- G De Broeder-Uniteit erkent geen onderscheid tussen hen die één zijn
in de Heer. Wij zijn geroepen om ervan te getuigen dat God in Jezus
Christus zijn volk uit alle volkeren en talen verzamelt en in één
lichaam samenvoegt en dat Hij de zondaren onder het kruis
vergeeft en hen tot elkaar brengt.
Wij bestrijden elke discriminatie in ons midden opgrond van etnische
afkomst, geslacht of maatschappelijke positie; en wij beschouwen het
als een gebod van de Heer om dit in het openbaar te belijden en met
woord en daad te tonen dat wij broeders en zusters in Christus zijn.
(De Grondslag van de Uniteit)

U loven wij met blijde mond,
want onze hoop heeft vaste grond:
wij weten, dat Gij ons geleidt
naar 't leven in uw heerlijkheid.

Een groet voor de kinderen

Lezing – Joh. 17,17-23

Jezus bid voor zijn discipelen: 17 Heilig hen dan door de waarheid. Uw woord is de waarheid. 18 Ik zend hen naar de wereld, zoals U Mij naar de wereld hebt gezonden. 19 Ik heb mij geheiligd omwille van hen, zo zullen ook zij door de waarheid geheiligd zijn. 20 Ik bid niet alleen voor hen, maar voor allen die door hun verkondiging in Mij geloven. 21 Laat hen allen één zijn, Vader. Zoals U in Mij bent en Ik in U, laat hen zo ook in Ons zijn, opdat de wereld gelooft dat U Mij hebt gezonden. 22 Ik heb hen laten delen in de grootheid die U Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn zoals Wij: 23 Ik in hen en U in Mij. Dan zullen zij volkomen één zijn en zal de wereld begrijpen dat U Mij hebt gezonden, en dat U hen liefhad zoals u Mij liefhad.

Harten, één om God te prijzen, / zoekt nu saam bij Jezus rust. / Laat uw liefdevlammen rijzen / tot Hem, onze hoop en lust. / Hij het Hoofd en wij de leden, / Hij het Licht, wij wederschijn, / Hij de Meester en wij broeders, / die in Hem geheiligd zijn.

2 Liefde, die ons hebt geboden / in der liefde dienst te staan, / wek Gij onder ons de doden, / blaas het stervend leven aan. / Laat de liefdevlammen rijzen / daar, waar 't dood en duister scheen; / zij het, om Gods naam te prijzen, / één voor allen, allen één.

3 Wil ons zo tezaam verbinden / als Gij met de Vader zijt, / dat niet één van uw beminden / eenzaam meer zijn dagen slijt. / Mogen wij, die naar U heten, / van uw licht de weerglans zijn, / dan eerst zal de wereld weten, / dat wij uwe jongren zijn.

Ke, un bribisuma ala, / suku rostu fu un sil'! / Meki wan krin lobi opo, / tai wi ati sil', èn skin. / En da ede, wi den leden; / En da krin, di gi wi skèin; / En da meister wi de brada / èn wi ala de fu En.

2 Kon mi sisa, kon mi brada, / fu wi meki wan verbond, / fu wi libi gi wi Masra, / disi ben frulusu wi. / Efu lobi kon mankeri, / alasani tan so flaw. / Feti esi fu un leri / reti bradalobi now.

3 Meki dan wi kon makandra / nanga lobi, nanga fri; / nowan feti, nowan bari / musu de fu si na wi. / Wi mu lobi so den brada, / te fu dede fu den tu. / Dan wi gersi tru wi Masra, / disi gi En libi tu.

Lezing – Math. 12,46-50

Terwijl Hij nog met de mensen in gesprek was, dienden zich buiten zijn moeder en zijn broers aan, omdat ze Hem wilden spreken. Iemand zei tegen Hem: 'Uw moeder en uw broers staan buiten, ze willen U spreken.' Hij antwoordde: 'Wie is mijn moeder en wie zijn mijn broers?' Hij maakte een gebaar naar zijn leerlingen en zei: 'Dat zijn mijn moeder en mijn broers. Want ieder die de wil van mijn Vader in de hemel doet, is mijn broer en mijn zus en mijn moeder.'

Preek

Beste zusters en broeders,

Zo spreken we elkaar aan in de Broedergemeente, als familieleden. En daarmee bedoelen we dat we met elkaar verenigd zijn in het geloof in Jezus Christus. Wij zijn als familie op elkaar aangewezen. Zou het niet mooi zijn als we erin zouden slagen een verantwoordelijk en liefdevol gezinsleven te creëren, waarin we elkaar respecteren en naar elkaar omzien? Een familie waarin we elkaar kunnen begrijpen en ons veilig voelen.

Familieleden zijn het niet altijd met elkaar eens. Zij zijn vaak zeer verschillend en het is niet altijd gemakkelijk ermee in te stemmen en te verdragen dat zussen en broers of ouders of kinderen niet aan onze verwachtingen voldoen.

Dit was ook het geval in het gezin in Nazareth waar Jezus vandaan kwam. Dat er conflicten waren en dat Jezus kennelijk niet begrepen werd, blijkt uit onze preektekst. Jezus laat zijn familie buiten staan. Voor de samenleving van die tijd, waar de uitgebreide familie een belangrijke sociale functie had, was dit een provocerende verstoring van de orde. Daarom kiest Jezus een drastisch middel om de aandacht van de toehoorders op zijn boodschap te vestigen. Gods familie, de mensen die door hun geloof delen in Jezus' gemeenschap met de Vader, is van een ander niveau dan de door mensen gemaakte maatstaven.

Maar Jezus brak niet met zijn familie van herkomst. In de vroege kerk speelden later zowel Jezus' moeder Maria als zijn broer Jacobus een prominente rol. Integendeel, Jezus wilde duidelijk maken dat er iets werkelijk nieuws was begonnen. Sommige interpretaties beschouwen onze preektekst zelfs als een soort document voor de stichting van de kerk. De essentie van een kerk zou dan zusterschap en broederschap met Jezus zijn. Wanneer Jezus ons, zijn leerlingen, zijn broeders en zusters noemt, dan zijn wij tegelijk kinderen van God de Vader. Zo richten wij ons ook tot Hem in het Onze Vader, zoals Jezus ons uitdrukkelijk heeft opgedragen.

We kunnen het familiebeeld verder interpreteren. Zinzendorf dacht veel na over de Drie-eenheid van God als een familie en sprak over het moederschap van de Heilige Geest. Maar ik denk dat het veel belangrijker is wat het beeld betekent voor ons en voor onze Kerk, ook voor onze Synode.

Laten we onszelf niet voor de gek houden: Met het beeld van de gemeenschap in het gezin van Jezus, spreekt de preektekst niet van een hartelijke en vriendelijke feelgood kerk. Liefde voor God komt voor de liefde voor de naaste. Broeder- en zusterschap met Jezus betekent in de eerste plaats de wil van God vervullen: "Wie de wil van mijn Vader in de hemel doet, is broeder en zuster en moeder van mij". Soms wordt het ook vertaald met: "Wie de opdracht van mijn Vader doet..."

Hoe Gods opdracht aan ons, zijn kinderen, eruit ziet, heeft Jezus ons laten zien met zijn daden en woorden. Maar het is niet altijd gemakkelijk te bepalen hoe Jezus zich vandaag zou hebben gedragen in de uitdagingen van onze tijd. Wat is de opdracht van de Vader vandaag? Hoe zou Jezus reageren op beangstigende politieke ontwikkelingen? Hoe zou hij de financiën van de kerken regelen? Welke klimaatbeschermingsmaatregelen zou hij bepleiten? En toch,

zelfs vandaag de dag, blijft het de juiste maatstaf om te vragen in het geval van moeilijke beslissingen: Wat zou Jezus erover zeggen?

Jezus zou zeker veel vragen beantwoorden met: het is belangrijk de Vader in gebed te vragen om wijsheid en duidelijkheid voor onze beslissingen. En het is belangrijk om ons gedrag en ons taalgebruik af te stemmen op het dubbelgebod van de liefde. Het is belangrijk om nooit het geloof, de hoop en de liefde te verliezen. Het is belangrijk om gemeenschap gezegend te laten zijn en een gebroken gemeenschap te helen.

Jezus zou zeker niet alleen zijn naaste vrienden bedoelen, niet alleen leden van de kerk of het christendom. Alle mensen zijn kinderen van God.

In Zuid-Afrika wordt het woord Ubuntu gebruikt om de vele manieren te beschrijven waarop mensen met elkaar verbonden zijn. Het is een levenshouding die voortkomt uit de Afrikaanse familiesfeer en wordt toegepast op de samenleving in het algemeen. Theologen zoals de onlangs overleden Zuid-Afrikaanse aartsbisschop Desmond Tutu hebben Ubuntu verankerd in de christelijke kernthema's van vergeving en verzoening als gaven van God. Zoals Paulus in de eerste brief aan de Korintiërs spreekt over het lichaam met vele leden, is Ubuntu de eenheid van de gemeenschap in verscheidenheid. De beroemdste uitspraak van Desmond Tutu is waarschijnlijk: "Ik ben omdat wij zijn en omdat wij zijn, daarom ben ik". Allen zijn beelden van God, daarom zijn rechtvaardigheid en gezonde relaties met elkaar essentieel voor een succesvol leven. Tutu schrijft: "Ubuntu is de essentie van mens-zijn. Bovenal spreekt Ubuntu over het feit dat wij als mensen niet in afzondering kunnen bestaan. Het spreekt van onze onderlinge verbondenheid. Wij zien onszelf al te vaak alleen als individuen die los van elkaar staan, terwijl wij verbonden zijn en onze daden de hele wereld beïnvloeden. Als we iets goeds doen, verspreidt het zich; het is voor de hele mensheid."

We leven in een tijd die moeilijker en bedreigender is dan de verleden decennia. De angsten en onzekerheden van de Coronapandemie en de bezorgdheid over de klimaatverandering worden nu overschaduwd door de verschrikkelijke oorlog in Oekraïne, heel dicht bij ons. Wij zijn geschokt en verbijsterd door het geweld dat wij allen nooit voor mogelijk hadden gehouden en door de nieuwe gevaren waarvan wij ons dezer dagen bewust worden. We zijn boos en voelen ons hulpeloos. Maar ondanks al onze verontwaardiging over deze misdaad van een aanvalsoorlog zullen wij ons niet laten verleiden tot haat.

Ik denk dat Ubuntu op dit moment de houding is die we nodig hebben, een houding van saamhorigheid en respect voor anderen, een houding die alle mensen als zusters en broeders beschouwt, niet alleen de leerlingen van Jezus. Want Christus stierf voor alle mensen. Vooral nu is het belangrijk geen vijandschap te hebben maar vrede in de geest, niet meer angst maar vertrouwen uit geloof. Dat is wat de mensen nu van ons christenen verwachten: dat wij hun bemoediging en hoop brengen. Wij dragen bij tot de genezing van de wereld wanneer wij des te moediger belijden, des te geloviger bidden, des te vreugdevoller geloven en des te vuriger liefhebben.

Het lijkt mij belangrijk dat de preektekst spreekt over doen: "Wie de wil van mijn Vader doet," zegt Jezus, "is mijn broeder en zuster en moeder." Wij kunnen onze solidariteit betuigen en helpen waar wij kunnen om het lijden te verlichten. Wij kunnen bidden om vrede in onze gemeenten en instellingen en met ons kerkelijk werk onwankelbaar tekens zetten voor menselijkheid en verzoening.

Op dinsdag deze week, 1 maart, was de verjaardag van de Uniteit. Als een netwerk van zusters en broeders van Jezus, werd onze kerk 565 jaar geleden gesticht in het afgelegen dorp Kunvald. De broeders en zusters uit die tijd noemden zich eerst "Broeders van de Wet van Christus". Hun intentie was te leven naar de wil van God als broeders en zusters van Christus, zoals de leerlingen in het evangelie van Matteüs.

Zij wisten dat als wij de wet van Christus vervullen, namelijk liefde te beoefenen, Christus aanwezig is in deze wereld. En toch beseften zij, op zijn laatst in de tweede generatie, dat het niet gemakkelijk is zich volledig terug te trekken uit de wereld met haar economie, haar politiek en haar wetenschappen, sterker nog, velen van hen beseften dat dit niet juist is. Zij beseften dat het juist het voorbeeld van Jezus Christus is dat naar deze wereld wijst. We kunnen alleen opkomen voor een betere, rechtvaardiger wereld, waarin meer liefde kan worden ervaren, als we moedig deze wereld ingaan en een standpunt innemen.

Er zijn zoveel plaatsen waar vrijwillige en betaalde werkers betrokken zijn in onze kleine kerk: in de gemeenten en genootschappen, in de diaconie en in de scholen, in de administraties, bedrijven en zendingsorganisaties. Allen dragen zij met hun werk reeds bij tot het gemeenschappelijk getuigenis van de aanwezigheid van Jezus, van vrede en gerechtigheid, van het schijnen van het Rijk Gods in onze wereld. Wij willen hen hiervoor hartelijk danken!

Ik weet ook dat velen al op het breekpunt staan. Gods wil doen betekent dus niet steeds meer doen, maar steeds opnieuw in gebed en in gesprek met elkaar nagaan of wat wij doen recht doet aan Gods opdracht aan ons in onze tijd en op onze plaats. En het gaat erom actief te streven naar wat Jezus van zijn zusters en broeders verlangde: "opdat zij allen één zijn", zoals we hoorden in de Schriftlezing uit Johannes 17. Dat we elkaar respecteren en naar elkaar omkijken ondanks alle verschillen van mening en vroomheid. Dat wij naar elkaar luisteren en met elkaar in gesprek blijven om misverstanden te voorkomen. Dat wij in conflicten eerlijk en oplossingsgericht blijven. En dat we diversiteit niet als een bedreiging ervaren, maar als een verrijking.

In het lied dat we nu gaan zingen, breken vele stralen uit één licht en groeien er takken aan één boom. Zij draaien in verschillende richtingen, maar zijn verbonden met Jezus Christus, die onze gemeenschappelijke wortel, middelpunt en doel is.

Zij die Jezus volgen kunnen veel bereiken, ook al denken wij als individuele christenen of met onze kleine gemeenten dat wij weinig invloed hebben op de grote mondiale uitdagingen. Want de hoop die het goede nieuws van Jezus uitstraalt, kan de kijk van mensen op de problemen in de wereld blijvend veranderen.

We beginnen onze synode in een moeilijke tijd. Wij hebben de Geest van God nodig om ons te bemoedigen en te sterken. En we hebben elkaar nodig, het netwerk van zusters en broeders die elkaar respecteren en naar elkaar omkijken.

Zo moge de vrede van God, die hoger is dan al ons verstand, onze bedreigde wereld, ons hart en onze gedachten bewaren in Christus Jezus.

Amen.

Many are the lightbeams from the one light. / Our one light is Jesus. /

Many are the lightbeams from the one light; / we are one in Christ.

2 Many are the gifts giv'n, love is all one. / Love's the gift of Jesus. / Many are the gifts giv'n, love is all one; / we are one in Christ.

3 Many ways to serve God, the Spirit is one; / servant spirit of Jesus. / Many ways to serve God, the Spirit is one; / we are one in Christ.

4 Many are the members, the body is one; / members all of Jesus. / Many are the members, the body is one; / we are one in Christ.

Informatie over de collectie

Noodhulp Oekraïne. Onder deze noemer vragen wij vandaag in onze dienst om een collecte voor mensen die op de vlucht zijn vanwege de oorlog in Oekraïne. Honderdduizenden hebben hun land verlaten, sommigen van hen zijn ook in Duitsland en Nederland aangekomen. Zij hebben onderdak, voedsel en kleding nodig, misschien ook medische zorg. Herrnhuter Missionshilfe gebruikt haar noodhulpfonds voor deze taak. Met onze inzameling van vandaag kunnen wij hen daarbij steunen.

(Bankrekening:

NL06 ABNA 0454 9094 03 t.n.v. Evangelische Broedergemeente Nederland)

Gebed

Onze Vader

Jezus zegt: Want ieder die de wil van mijn Vader in de hemel doet, is mijn broer en mijn zus en mijn moeder.

Een ding is nodig tot ons heil: / te blijven in de Heer, / en Hem naar lichaam, ziel en geest / te leven meer en meer. / Dan gaan wij, sterk in zijne kracht, / verzekerd, dat geen aardse macht / ons hart, geheiligd door die band, / ooit rukt uit zijne hand.

Zegen